

Home Science
Paper II
गृह विज्ञान
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Note : This Paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions, each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. When the wheat flour is kneaded :

- (A) Gluten strands lengthen
- (B) Gluten strands shorten
- (C) Gluten strands break
- (D) No change in gluten strand

2. An antioxidant is effective if it :

- (A) releases free radicals
- (B) absorbs free radicals
- (C) combines with free radicals
- (D) exerts a powerful retarding effect on autooxidation.

1. जेव्हा गव्हाचे पीठ मळले जाते तेव्हां :

- (A) ग्लुटेनचे तंतू लांबतात
- (B) ग्लुटेनचे तंतू तोकडे होतात
- (C) ग्लुटेनचे तंतू तुटतात
- (D) ग्लुटेन तंतू मध्ये बदल होत नाही

2. भस्मीकरण विरोधी घटक जर पुढील क्रिया झाल्यास परीणामकारक होऊ शकेल :

- (A) मुक्त मुलके सुट्टे झाल्यास
- (B) मुक्त मुलकांचे शोषण झाल्यास
- (C) मुक्त मुलकां बरोबर एकत्र झाल्यास
- (D) स्वभस्मीकरणावर जोरदार प्रतिबंध करणारा परिणाम झाल्यास

3. Cellulose is *not* digested in the human gut *because* :
- (A) the acid in the stomach is ineffective
- (B) bile does not act upon it
- (C) the human gut lacks enzymes to breakdown cellulose
- (D) Human beings are ruminants
4. The red pigment in tomatoes and watermelon is :
- (A) Lycopene
- (B) Cryptoxanthin
- (C) Myoglobin
- (D) Lutein
5. Food with hypocholesterolemic effect :
- (A) Garlic
- (B) Rava
- (C) Banana
- (D) Mango
3. मानवाच्या आतड्यात सेल्युलोजचे पचन केले जात नाही, कारण :
- (A) पोटातील आम्ल अपरिणामकारक असते
- (B) पित्ताचा त्यावर परिणाम होत नाही
- (C) मानव हा रवंत संस्थेत सेल्युलोजचे विघटन करणारे विकर नाही
- (D) मानव हा रवंथ करणारा प्राणी आहे
4. टोमॅटो आणि कलिंगडातील लाल रंगद्रव्य ..... हे आहे.
- (A) लायकोपीन
- (B) क्रिप्टोझॅन्थीन
- (C) मायोग्लोबीन
- (D) ल्युटीन
5. कोलेस्ट्रॉल कमी करणारा अन्नातील घटक म्हणजे :
- (A) लसूण
- (B) रवा
- (C) केळे
- (D) आंबा

6. Condensed milk owes its colour due to :

- (A) enzymatic reaction
- (B) Caramalization
- (C) Maillards Reaction
- (D) Oxidation

7. We can get 100 kcal from :

- (A) 1 katori cabbage (raw)
- (B) 1 orange (medium size)
- (C) 5 t sugar
- (D) 1 T oil

8. Disease caused by fat deficiency is :

- (A) Phrynoderma
- (B) Petechial haemorrhages
- (C) Keratomalacia
- (D) Gingivitis

6. आटविलेल्या दुधाचा रंग मुख्यतः पुढील कारणामुळे आढळतो :

- (A) विकरीय प्रक्रिया
- (B) कॅरॅमलायझेशन
- (C) मेलार्ड रीअॅक्शन
- (D) भस्मीकरण

7. पुढील कोणत्या अन्नातून आपल्याला 100 किलो कॅलरी मिळतात :

- (A) एक वाटी कोबी (कच्चा)
- (B) एक संत्र (मध्यम आकार)
- (C) 5 t साखर
- (D) एक T तेल

8. स्निग्धाच्या कमतरतेमुळे होणारा आजार म्हणजे :

- (A) फ्रायनोडर्मा
- (B) पेटेकियल हेमो-हेज
- (C) कॅरॅटोमलेशिया
- (D) जिंजिवायटीस

9. Asians are considered obese if the BMI is :

- (A) > 23
- (B) > 25
- (C) > 24
- (D) > 27

10. The richest source of Vitamin C is :

- (A) Cabbage
- (B) Amla
- (C) Strawberry
- (D) Spinach

11. Anemia is common during pregnancy due to :

- (A) increased blood loss
- (B) haematuria
- (C) increased blood volume
- (D) poor iron absorption

9. आशियाई लोकांचा BMI खालील एवढा असल्यास त्यांना स्थूल समजले जाते :

- (A) > 23
- (B) > 25
- (C) > 24
- (D) > 27

10. जीवनसत्व 'क' चा सर्वोत्कृष्ट स्रोत हा आहे :

- (A) कोबी
- (B) आवळा
- (C) स्ट्रॉबेरी
- (D) पालक

11. गर्भदरपणात सर्वसामान्यपणे रक्तक्षय आढळतो, कारण :

- (A) रक्त कमी होण्याच्या प्रमाणात वाढ
- (B) लघवीमध्ये रक्त जाणे
- (C) रक्ताच्या प्रमाणात वाढ
- (D) लोहाचे कमी शोषण

12. "Operation flood" is related to the increased production of :

- (A) Oils
- (B) Milk
- (C) Fruit juice
- (D) Beer

13. Normal Blood Pressure is :

- (A) 110/80
- (B) 120/80
- (C) 90/80
- (D) 110/90

14. Invert sugar consists of :

- (A) Glucose and fructose
- (B) Sucrose and fructose
- (C) Dextrin and fructose
- (D) Maltose and fructose

12. "Operation flood" पुढील अन्नाचे वाढते निर्मिती दर्शविते :

- (A) तेल
- (B) दूध
- (C) फळांचा रस
- (D) बीअर

13. सामान्य रक्तदाब पुढील प्रमाणे आहे :

- (A) 110/80
- (B) 120/80
- (C) 90/80
- (D) 110/90

14. इनव्हर्ट शुगर मध्ये पुढील आढळते :

- (A) ग्लुकोज आणि फ्रुक्टोज
- (B) सुक्रोज आणि फ्रुक्टोज
- (C) डेक्स्ट्रीन आणि फ्रुक्टोज
- (D) माल्टोज आणि फ्रुक्टोज

15. Tall woman should avoid dresses with :

- (A) Horizontal lines
- (B) Contrasting top and bottom
- (C) Tiny Prints
- (D) Vertical stripes

16. Wool can be identified under microscope by :

- (A) Convolution
- (B) Scales
- (C) Striations
- (D) Specks

17. Cord is made by twisting ..... yarns together.

- (A) Ply
- (B) Novelty
- (C) Textured
- (D) Spun

15. उंच स्त्रियांनी पुढीलपैकी कोणत्या प्रकारचे ड्रेस टाळावेत ?

- (A) आडव्या रेषा असलेले
- (B) विरोधी टॉप व बॉटम
- (C) लहान प्रिंट असलेले
- (D) उभ्या रेषा असलेले

16. लोकरी तंतु सूक्ष्मदर्शकाखाली पुढीलपैकी कोणत्या वैशिष्ट्यामुळे ओळखता येतो ?

- (A) वळसे
- (B) खवले
- (C) उभ्या रेषा
- (D) ठिपके

17. पुढीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या धाग्यांना पीळ देऊन कॉर्ड धागे बनवितात ?

- (A) प्लाय धागे
- (B) नाविन्यपूर्ण (नॉव्हेल्टी) धागे
- (C) टेक्स्चर्ड धागे
- (D) स्पन धागे

18. "Courses and Wales" are terms used to describe :

- (A) Non-wovens
- (B) Felts
- (C) Woven fabrics
- (D) Knitted fabrics

19. A True Bias is cut at an angle of :

- (A) 120° to selvedge
- (B) 75° to weft
- (C) 45° to warp
- (D) 180° to warp

20. Orlon is a type of :

- (A) Elastomer
- (B) Polyester
- (C) Acrylic
- (D) Olefin

18. 'कोर्सेस् व वेल्स्' या संज्ञा पुढीलपैकी कोणत्या कापडाचे वर्णन करण्यासाठी वापरतात ?

- (A) नॉन-वोव्हन
- (B) फेल्ट
- (C) मागावर विणलेली वस्त्रे
- (D) निटेड वस्त्रे

19. योग्य तिरकस पट्टी पुढीलपैकी किती कोनात कापतात ?

- (A) काठला 120°
- (B) बाण्याला 75°
- (C) ताण्याला 45°
- (D) ताण्याला 180°

20. ऑरलॉन हा पुढीलपैकी कोणत्या प्रकारचा तंतु आहे ?

- (A) इलॅस्टोमर
- (B) पॉलिएस्टर
- (C) अॅक्रिलिक
- (D) ओलेफिन

21. Which of the following is least affected by mildew and moth ?

- (A) Vegetable fibre
- (B) Animal fibre
- (C) Regenerated cellulose fibre
- (D) Synthetic fibre

22. A weave characterized by diagonal lines on its surface is :

- (A) Twill
- (B) Satin
- (C) Plain
- (D) Basket

23. World Consumer Day is celebrated on :

- (A) 15th March
- (B) 15th April
- (C) 8th March
- (D) 5th June

21. पुढीलपैकी कोणत्या तंतूवर बुरशी व कीटकांचा सर्वात कमी परिणाम होतो ?

- (A) वनस्पतीज तंतू
- (B) प्राणीज तंतू
- (C) पुनर्निर्मित सेल्युलोज तंतू
- (D) कृत्रिम तंतू

22. पृष्ठभागावरील तिरक्या रेषा हे पुढीलपैकी कोणत्या विणीचे वैशिष्ट्य आहे ?

- (A) ट्विल
- (B) सॅटिन
- (C) साधी
- (D) बास्केट

23. जागतिक ग्राहक दिन साजरा केला जातो :

- (A) 15 मार्च रोजी
- (B) 15 एप्रिल रोजी
- (C) 8 मार्च रोजी
- (D) 5 जून रोजी

24. Non-conventional energy source for cooking is :

- (A) Electricity
- (B) Biomass
- (C) Charcoal
- (D) Wood

25. The placement of a house to get maximum advantage of natural elements is referred to as :

- (A) Orientation
- (B) Location
- (C) Grouping
- (D) Circulation

24. स्वयंपाकासाठी वापरली जाणारी अपारंपारिक ऊर्जा म्हणजे :

- (A) विद्युत ऊर्जा
- (B) जैवघटक
- (C) कोळसा
- (D) लाकूड

25. नैसर्गिक घटकांचा जास्तीत जास्त फायदा होईल या दृष्टीने घराची रचना करणे याला खालीलपैकी काय म्हणले जाते :

- (A) ओरिएंटेशन
- (B) लोकेशन
- (C) ग्रुपिंग
- (D) सरक्युलेशन

26. "The Greek Oblong," the standard of good proportion, uses the ratio of :

- (A) 1 : 4
- (B) 2 : 5
- (C) 3 : 6
- (D) 2 : 3

27. The evaluation that is related to different aspects of management and determines the degree of excellence of job is :

- (A) General evaluation
- (B) Specific evaluation
- (C) Self evaluation
- (D) Intermittent evaluation

26. चांगल्या प्रमाणाचा आदर्श समजल्या जाणाऱ्या सुवर्णलंब चौकोनामध्ये वापरले जाणारे प्रमाण म्हणजे :

- (A) 1 : 4
- (B) 2 : 5
- (C) 3 : 6
- (D) 2 : 3

27. व्यवस्थापनाच्या विविध घटकांशी तसेच कार्याच्या उत्तमपणाच्या दर्जाशी निगडित असलेले मूल्यांकन म्हणजे :

- (A) सर्वसाधारण मूल्यांकन
- (B) विशिष्ट मूल्यांकन
- (C) स्व-मूल्यांकन
- (D) माध्यमिक मूल्यांकन

28. Safety of principal and high rates of interest on principal are :

- (A) Correlated
- (B) Inversely related
- (C) Unrelated
- (D) Equivalent

29. An illusion of space can be obtained with the use of :

- (A) Cool hues and high value colours
- (B) Warm hues and low value colours
- (C) Cool hues and low value colours
- (D) Warm hues and high value colours

28. मुद्दलाची सुरक्षितता आणि मुद्दलावरिल व्याजाचा उच्च दर हे

- (A) सहसंबंधित असतात
- (B) व्यस्त गुणोत्तर असलेले असतात
- (C) संबंधित नसलेले असतात
- (D) समान असतात

29. अवकाश वाढल्याचा आभास निर्माण करणारी गोष्ट म्हणजे :

- (A) शितल रंगनाम आणि उच्च रंगमूल्य असलेले रंग
- (B) उबदार रंगनाम आणि कमी रंगमूल्य असलेले रंग
- (C) शितल रंगनाम आणि कमी रंगमूल्य असलेले रंग
- (D) उबदार रंगनाम आणि उच्च रंगमूल्य असलेले रंग

30. A dressing table should be so placed that natural light falls on the :

- (A) Mirror
- (B) Face of the person using it
- (C) Side of the person using it
- (D) Top of mirror

31. What is the correct sequence of memory storage ?

- (A) Short term memory, long term memory, sensory memory
- (B) Sensory memory, short term memory, long term memory
- (C) Short term memory, sensory memory, long term memory
- (D) Long term memory, short term memory, sensory memory

30. ड्रेसिंग टेबलची रचना अशा ठिकाणी केलेली असावी की ज्यायोगे नैसर्गिक प्रकाश खालीलपैकी कोणत्या गोष्टीवर पडेल :

- (A) आरसा
- (B) वापरणाऱ्या व्यक्त्याचे चेहऱ्यावर
- (C) वापरणाऱ्या व्यक्त्याच्या एका बाजूवर
- (D) आरशाच्या वर

31. स्मृति साठवण्याचा योग्य क्रम कोणता :

- (A) अल्पकालिक स्मृति, दीर्घकालिक स्मृति, वेदनिक स्मृति
- (B) वेदनिक स्मृति, अल्पकालिक स्मृति, दीर्घकालिक स्मृति
- (C) अल्पकालिक स्मृति, वेदनिक स्मृति, दीर्घकालिक स्मृति
- (D) दीर्घकालिक स्मृति, अल्पकालिक स्मृति, वेदनिक स्मृति

32. Lack of bowel control in children is known as :

- (A) Enuresis
- (B) Analism
- (C) Encopresis
- (D) Anorexia Nervosa

33. Three year old Rohan was playing on a Jungle gym at a park. When three other preschoolers approach and play on the gym, he gets down and watches them play, but does not join them. This illustrates.

- (A) Onlooker Play
- (B) Unoccupied Play
- (C) Parallel Play
- (D) Constructive Play

32. ज्या मुलांना विसर्जनक्रियेवर ताबा नसतो त्याला ..... म्हणतात.

- (A) अंथरुण ओले करणे
- (B) गुदीयता
- (C) अेनकोप्रेसिस
- (D) क्षुधा-अभाव चेतापदशा

33. तीन वर्षाचा रोहन जंगल जिमवर (बागेत) खेळत आहे. जेव्हा आणखीन तीन पूर्वप्राथमिक वयातील मुले जंगल जिमवर खेळायला लागतात तेव्हा रोहन खाली उतरून त्यांचे फक्त निरीक्षण करतो. या खेळला ..... म्हणतात.

- (A) ऑनलुकर प्ले
- (B) अनऑक्युपाईड प्ले
- (C) समांतर खेळ
- (D) रचनात्मक खेळ

34. Another name for a newborn baby is :
- (A) Embryo
(B) Zygote
(C) Fetus
(D) Neonate
35. An Adolescent's need to be involved in a social group is primarily motivated by :
- (A) A desire to be accepted by others
(B) A desire to have as many friends as possible
(C) The need to avoid their parents
(D) The need to pursue hobbies
36. Two year old Mita told her mother "I go park" to convey "I want to go to the park." This language is called :
- (A) Holographic speech
(B) Egocentric speech
(C) Infant directed speech
(D) Telegraphic speech
34. नवीन जन्मलेल्या बाळाला ..... नावाने ही संबोधले जाते.
- (A) भ्रूण
(B) बीज
(C) गर्भ
(D) नवजात
35. किशोरांना सामाजिक गटात सहभागी होण्याची गरज कोणत्या प्रेरणेने होते ?
- (A) इतरांनी आपणास स्वीकारावे
(B) जास्तीत जास्त सवंगडी असावे
(C) पालकांना टाळणे
(D) स्वतःचे छंद जोपासणे
36. दोन वर्षाची मिता आईला सांगते "I go park" म्हणजेच तिला सांगायचय "I want to go to the park". या भाषेच्या प्रकाराला म्हणतात :
- (A) होलोग्रॅफिक वाचा
(B) इगोसेंट्रीक वाचा
(C) इन्फंट डॉयरेक्टेड वाचा
(D) टेलिग्राफिक वाचा

37. According to Freud, the id is governed by :

- (A) Reality principle
- (B) Pleasure principle
- (C) Ego ideal
- (D) Creature comfort principle

38. The influence of environment on child's development is highlighted by :

- (A) Nativist theory
- (B) Ethological theory
- (C) Behaviourist theory
- (D) Theory of Imprinting

39. Programme planning is ..... process.

- (A) Slow
- (B) Continuous
- (C) Short-term
- (D) Flexible

37. फ्रॉइडच्या मते इदम् हा ..... नी नियंत्रित आहे.

- (A) रिअॅलिटी तत्व
- (B) प्लेजर तत्व
- (C) इगो आयडियल
- (D) क्रीचर कम्फर्ट तत्व

38. .... उपपत्ती नी बालविकासात वातावरणाचे महत्व सांगितले आहे.

- (A) उपजतवाद उपपत्ती
- (B) आचारविज्ञान उपपत्ती
- (C) वर्तनवादीय उपपत्ती
- (D) सहजात संस्करण उपपत्ती

39. कार्यक्रम नियोजन ही ..... प्रक्रिया आहे.

- (A) हळू
- (B) सतत्
- (C) थोड्या कालावधी करिता
- (D) लवचिक

40. In rural area information regarding healthy food habits can be imparted effectively by using :

- (A) Pamphlets
- (B) Film
- (C) Drama
- (D) Demonstration

41. Supervision of extension activities should *not* be .....

- (A) Well-planned
- (B) Periodically updated
- (C) Participatory
- (D) Report-oriented

40. ग्रामिण क्षेत्रासाठी आरोग्यदायी अन्नसेवनाच्या सर्वई याची माहिती देताना ..... वापरले पाहिजे.

- (A) पत्रके
- (B) चित्रपट
- (C) नाटक
- (D) पदार्थाचे प्रात्यक्षिक

41. विस्तारकृती कार्यक्रमाची देखरेख ..... नसावी.

- (A) सुनियोजित
- (B) वेळोवेळी अद्ययावत
- (C) सहभागी
- (D) लिखित अहवाल स्वरूपात

42. .... is the most effective classroom communication method.

- (A) Lecture
- (B) Leture Demonstration
- (C) Project
- (D) Discussion

43. Advantages of visual media are .....

- (A) quick communication and save time
- (B) Personal preference and quick communication
- (C) Cost effective and saves time
- (D) Stimulating and technical skill

42. .... हे सर्वात प्रभावी, वर्गातील संप्रेषण पद्धत आहे.

- (A) व्याख्यान
- (B) व्याख्यान प्रात्यक्षिक
- (C) प्रकल्प
- (D) चर्चा

43. दृक माध्यमाचे फायदे ..... आहेत.

- (A) जलद संप्रेषण आणि वेळेची बचत
- (B) व्यक्तिगत आवड आणि जलद संप्रेषण
- (C) योग्य किंमत आणि वेळेची बचत
- (D) उद्दीपक आणि तांत्रिक कौशल्य

44. In India radio can be more effective media of mass communication than newspaper because .....

- (A) Radio is a modern medium
- (B) People are poor
- (C) Large population is illiterate
- (D) People are lazy

45. People's participation increases in an extension programme due to efforts of .....

- (A) Political leaders
- (B) Government officers
- (C) Teachers
- (D) Local leaders

46. Communication is the art of .....

- (A) Speaking and gestures
- (B) Appearance and impact
- (C) Persuasion and motivation
- (D) Interaction

44. भारतात जनसंज्ञापनामध्ये रेडिओ हे वर्तमानपत्रापेक्षा प्रभावी माध्यम आहे कारण .....

- (A) रेडिओ हे आधुनिक माध्यम आहे
- (B) लोक गरीब आहेत
- (C) खूप लोक निरक्षर आहेत
- (D) लोक आळशी आहेत

45. विस्तार कार्यक्रमात लोकांचा सहभाग ..... च्या प्रयत्नामुळे वाढतो.

- (A) राजकीय नेते
- (B) सरकारी अधिकारी
- (C) शिक्षक
- (D) स्थानिक नेते

46. संप्रेषण ही ..... ची कला आहे.

- (A) बोलणे आणि हावभाव
- (B) न्यायोपस्थिति आणि परिणाम
- (C) जवलीक साधण्याची हातोटी आणि प्रेरणा
- (D) आंतरक्रिया

47. The type of research that is mainly concerned with generalizations and with the formulation of a theory is called .....

- (A) Applied research
- (B) Action research
- (C) Ex post facto research
- (D) Fundamental research

48. The statistical test used for judging the significance of difference between the means of two small samples is .....

- (A) Chi-square test
- (B) F-test
- (C) Z-test
- (D) *t*-test

47. सर्वसाधारण गोष्ठीशी संबंधीत ज्यातून एखादा सिद्धांत मांडता येईल-अशा संशोधन पद्धतीला पुढीलपैकी काय म्हणतात :

- (A) उपयोजित संशोधन
- (B) कृती संशोधन
- (C) एक्स पोस्ट फॅक्टो संशोधन
- (D) मुलभूत संशोधन

48. दोन लहान नमुन्यातील मध्यांकात लाक्षणीय फरक शोधून काढण्यासाठी पुढील सांख्यिकी चाचणी वापरली जाते.

- (A) काय-स्क्वेअर टेस्ट
- (B) एफ्-टेस्ट
- (C) झेड्-टेस्ट
- (D) टी-टेस्ट

49. The form of sampling in which each individual or element in universe has an equal chance of being chosen is :

- (A) Random
- (B) Quota
- (C) Purposive
- (D) Convenience

50. The one variable about which the experimenter makes a prediction.

- (A) Independent
- (B) Dependent
- (C) Continuous
- (D) Discontinuous.

49. नमुन्याचा प्रकार ज्यात प्रत्येक व्यक्ति किंवा विश्वातील घटकाला निवडण्याची समान संधी मिळते त्या पद्धतीला असे म्हणतात.

- (A) रँडम
- (B) कोटा
- (C) पर्पजीव
- (D) कन्व्हिनिअन्स

50. एक चलांक ज्याचा एखादा संशोधक अंदाज बांधतो ते म्हणजे :

- (A) प्रभावी चलांक
- (B) प्रभावीत चलांक
- (C) अखंड चलांक
- (D) तुटक चलांक.

FEB - 17213/II

ROUGH WORK

FEB - 17213/II

ROUGH WORK